

Slovo k povzbuzení na neděli 20. dubna 2025, na **Zmrtvýchvstání Páně**
Biblická čtení: Sk 10,34a.37-43; Ž 118; Kol 3,1-4; Jan 20,1-9

Milé sestry, milí bratři,

neděle Zmrtvýchvstání Páně, Boží hod („Boží čas“) velikonoční, je nedělí všech nedělí. Je jejich prvotinou, vzorem i vrcholem.

Neděle, první den v týdnu, je nejstarším křesťanským svátkem. Již od biblických dob je slavena jako **Den Páně**, den Kristova zmrtvýchvstání a prvních zjevení ženám a učedníkům. O neděli čteme již v Novém Zákoně, její slavení je doloženo již v nejstarších mimobiblických křesťanských spisech.

Setkání se Zmrtvýchvstalým muselo být tak výraznou **zkušeností** žen a učedníků, že dovolila nejprvotnějšímu křesťanství hned po Letnicích přesunout sváteční den **ze soboty na neděli**, ze sedmého na první (či osmý) den v týdnu. A to ještě v Jeruzalémě. Tak neděli – jako týdenní Velikonoce – chápali všichni noví **křesťané**, i ti z pohanství, kdekoli na světě.

Záhy, nejpозději začátkem 2. století, se v návaznosti na židovskou Paschu začaly slavit i **roční Velikonoce**, v Malé Asii přesně 14. nisanu, ve zbytku křesťanského světa v neděli po 14. nisanu, **v neděli po prvním jarním úplňku**, jak to máme dodnes (letos velmi pozdě).

Když se pak začátkem 4. století slavení Velikonoc rozložilo do tří dnů, stala se **Velikonoční neděle** nejen vyvrcholením Tridua, ale se zvláštním akcentem dnem **prázdného hrobu** a prvních **zjevení** Zmrtvýchvstalého.

Kdybychom si vzali **evangelia** a četli si jednotlivá svědectví toho, co se oné velikonoční neděle roku 30 (či 33) **stalo**, a chtěli si udělat jakýsi „**minutovník**“ celého dne, záhy zjistíme, že to dost dobře **možné není**. Ač v podstatném se jednotlivá evangelia **shodují**, přesto ani **rozdíly** jednotlivých vyprávění nejsou nezanedbatelné; kdo kdy kde byl, kdo jak Vzkříšeného potkal. To v nás může vzbudit **pochybnosti**, jak to tedy vlastně bylo.

Anebo naopak **povzbudit**. Ve smyslu, že zkušenost setkání se Zmrtvýchvstalým Kristem byla **tak jedinečná**, že přesná lidská slova ji zachytit prostě **nedokázala**. Že zkušenost setkání se Zmrtvýchvstalým byla pro jejich aktéry **tak silná**, že žádný z nich si ji nenechal vzít, i přestože se zdála být v nějakém časovém či prostorovém **rozporu** s jiným svědectvím. **Mnohotvárný** a ne zcela synchronizovatelný obraz událostí je navíc vždy spíše znamením jejich **pravdivosti** než opaku...

Kdybychom – i s tímto pokorným vědomím nemožnosti – se přeci jen o jakýsi „**minutovník**“ velikonoční neděle podle evangelia **pokusili**, asi bychom mohli jednotlivá svědectví seřadit **následovně**: Ráno, prvního dne po sobotě, přicházejí k hrobu ženy; jedna, dvě nebo tři Marie. Podle synoptiků teprve pomazat mrtvé Ježíšovo tělo, dle Jana jen se podívat. Nacházejí hrob prázdný. Anděl jim zvěstuje, že Kristus z mrtvých vstal. Běží to říci učedníkům, k hrobu přibíhají Jan a Petr. Podle Matouše se vzkříšený Kristus zjevuje ženám již cestou. Podle Jana je prvním člověkem, který Zmrtvýchvstalého spatří, Máří Magdaléna, která u prázdného hrobu plakajíc zůstane. Podle Lukáše se Kristus jako prvním z apoštolů zjevuje Petrovi, ale o tom nemáme nic bližšího. Odpoledne se Kristus ukazuje učedníkům putujícím do Emauz, rozpoznají ho při lámání chleba. Večer apoštolům shromážděným v Jeruzalémě za zavřenými dveřmi, dle Jana bez Tomáše, podle Lukáše spolu s těmi, kteří se vrátí z Emauz.

Asi **tak nějak** bychom si mohli představit sled událostí oné neděle. A může být užitečné to zkusit.

Dnes – na Boží hod velikonoční – máme před sebou evangelijní **svědectví o prázdném hrobě** podle Janova sepsání. Časně ráno k hrobu přichází Marie Magdalská, z které byl Kristus vyhnal sedm zlých duchů, najde hrob prázdný. Žasne a svůj úžas rychle běží oznámit

Petrovi a Janovi. Sami se k hrobu rozeběhnou a zjistí, že tomu tak je. Ale ještě **nerozumí**, Ježíšovo vzkříšení z nich zjevně nikdo neočekával.

Až setkání se Zmrtvýchvstalým Kristem jim postupně otevře oči. Nejprve **Máří Magdaléně**, pak i **ostatním**. Když setkáním s ním zjistí, že **Ježíš žije**, byť **jinak** než předtím. Protože nevstal zpět do tohoto světa, nýbrž již do světa Božího, ze kterého se ještě zjevuje.

Setkání se Zmrtvýchvstalým je **začátkem křesťanství**. Mimo jiné potvrdí a vrhne **nové světlo** na vše předešlé, na celé Ježíšovo pozemské působení. Stane se počátkem **nového způsobu vztahu** s ním. Vztahu blahoslavených, kteří pozemského Ježíše neviděli, a přesto uvěřili, jak sám Kristus řekne Tomášovi.

K setkání se Zmrtvýchvstalým, k navázání **vztahu přátelství** s ním jsme zváni i my. Stále, ale o Velikonocích asi intenzivněji. Jsme zváni skrze to, co nazýváme křesťanskou **duchovní zkušeností**. I pro nás je důležitá, jako byly důležitá **setkání se Zmrtvýchvstalým** pro první křesťany, neboť i v našem případě na nich naše křesťanství musí nějak stát.

Petr a Jan, kteří zprvu Kristovo vzkříšení vlastně neočekávají, jak slyšíme z evangelia, jsou nám k tomu krásnými vzory. **Jan** je u hrobu dřív, je rychlejší, přesto počká na pomalejšího **Petra** a nechá mu vejít do hrobu jako prvnímu.

Oba mohou být **reprezentanty** částí našeho **já** i celé **církve**:

Jan může být alegoricky čten jako ten, který představuje mystickou část církve, **Petr** hierarchickou. **Jan** je to mystické i v nás, **Petr**, řekněme, doktrinální. **Jan** je intuicí, instinktem či citem, **Petr** intelektem a rozumem. **Jan** bývá rychlejší, **Petr** je ale také potřeba, k nahlédnutí. **Jan** se i v nás za Kristem umí rozeběhnout odvážněji, je třeba, aby se jím **Petr** nechal táhnout, ale aby **Jan** také **Petra** nechal případně korigovat své kroky, svůj běh.

Proto **intuicí** (doslova „nahlédnutím“), **instinktem** („vbodnutím se dovnitř“) a **citem** („vášně“) se musíme k prázdnému hrobu **rozeběhnout**, rychle, odvážně, snad i bezhlavě. **Intellektem** („čtením uvnitř“) a **rozumem** prázdný hrob máme nějak nahlédnout. A tím obojím **otevřít svou duši** a nechat se potkat **Zmrtvýchvstalým**.

Setkat se se **Z-mrtvých-vstalým**, ať už ve svátostech, při modlitbě, četbou evangelia či jakkoli jinak, znamená setkat se nějak **vnímatelně Božím světem**, s Boží láskou, ukřižovanou a vzkříšenou, s Boží radostí, plností Bytí a Životem jako takovým.

Znamením, že k setkání nějak došlo, by vždy mělo být aspoň nějaké **roznícení touhy** se Kristu, Boží Lásce aspoň nepatrně **připodobnit**, roznícení **touhy po dobru a lásce**. Která by měla vyústit do **snahy** o ně, která je oním **rozeběhnutím se k ostatním**. Jako se měli rozeběhnout Máří Magdaléna i Petr s Janem...

Milé sestry, milí bratři, Velikonoce opět slavíme v **bolavé době světa**. Pokud se nám – jako jednotlivcům i jako společnosti – se zatím v míru daří celkem **dobře**, budme za to vděční, Bohu díky. Nicméně ne všude a u všech tomu tak je, jak víme, zvláště tam, kde se válčí. Je tragické a v kontextu Velikonoc o to absurdnější, že některé současné **válečné konflikty** – podobně jako obě světové války 20. století – se navíc rozpoutávají v křesťanském prostředí. Dokonce se křesťanstvím někdy rádoby odůvodňují. A lidé zodpovědní za zlo třeba říkají, že se křesťansky modlí...

Pokud nás takovéto jevy oprávněně **pohoršují**, zkusme to dělat **jinak**; navíc s pokorným vědomím, že v malém třeba činíme také něco zhovadilého. Každý může vždy začít jen **sám od sebe**. Modlit se, otevřít se **Zmrtvýchvstalému** tak, aby v nás božsky **probouzel lásku a život**. S touhou je také **žít**, dávat **lidem a světu**. Konkrétně, pokorně, i navzdory svým slabostem, stále znovu...

«Kristus v pravdě z mrtvých vstal a my jsme ho potkali» je přeci nejstarší větou evangelia. A «pokoj vám» Kristova první slova učedníkům...